

SLEZSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dnes slaví naše vlajka své stoleté výročí. Pojd'me se podívat blíže na její historii a podobu.

„Státní vlajka České republiky se skládá z horního pruhu bílého a dolního pruhu červeného, mezi něž je vsunut žerďový modrý klín do poloviny délky vlajky. Poměr šířky k její délce je 2 : 3.“

Zákon České národní rady č. 3/1993 Sb., o státních symbolech České republiky.

Podoba československé vlajky byla schválena 30. března 1920. V době svého vzniku byla jednou z prvních oficiálních vlajek používajících klín na světě.

Státní vlajka je symbolem státní a národní svrchovanosti a nezávislosti, je proto nezbytné, aby jí vždy byla projevována náležitá úcta.

Česká vlajka má i své historické předchůdce a i během 20. stol. se její podoba měnila:

☑ Středověká heraldická korouhev Přemyslovců a Českého knížectví

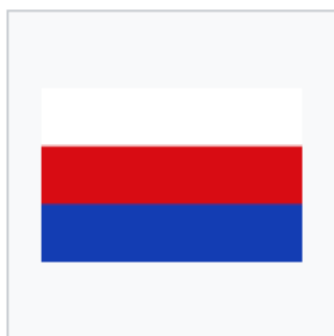
☑ Středověká heraldická korouhev Českého království, respektive českých králů

☑ Vlajka Českého království (do roku 1918), Československa (1918–1920) a České republiky (1990–1992)

☑ Vlajka Československa (ČSR, ČSSR, ČSFR) od roku 1920; též oficiální vlajka Česka (od roku 1993).

☑ Vlajka Protektorátu Čechy a Morava (1939–1945)

První historická vlajka Českého království, bicolóra, je odvozena z českého znaku. Tato vlajka byla používána i během prvních let tzv. první republiky (1918–1920) a Českou republikou během éry federace (1990–1992):

Podle heraldických pravidel se na českém praporu objevovala na horní polovině bílá barva (symbolizující stříbrného českého lva) a na dolní polovině červená barva (symbolizující červené pole štítu).

V období protektorátu vlajka vypadala takto:

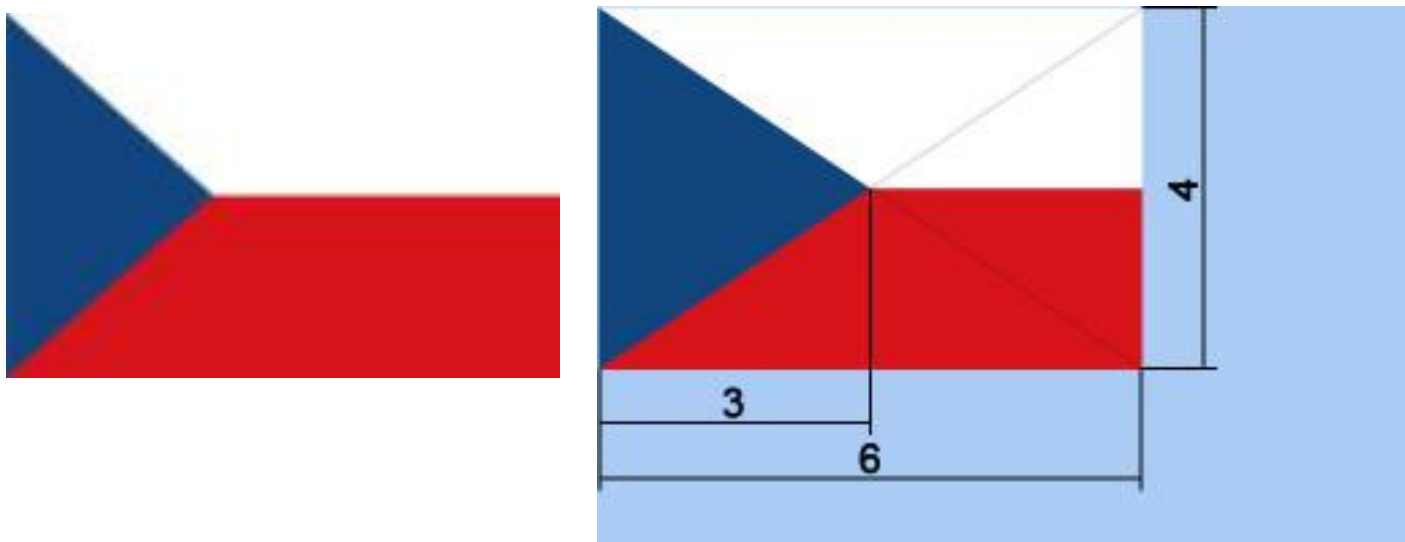

Během německé okupace českých zemí v dobách Protektorátu Čechy a Morava v letech 1939–1945 byla novou vlajkou česká trikolóra se třemi horizontálními pruhy – bílým, červeným a modrým.

Naše vlajka je složená ze dvou vodorovných pruhů, rudého a bílého, do níž byl vložen modrý klín původně zasahující do $\frac{1}{3}$ délky vlajky. Později byl klín prodloužen, aby sahal do $\frac{1}{2}$ vlajky.

Za autora československé, resp. české vlajky, je označován Jaroslav Kursa.

1. Porovnejte obě tyto vlajky a změřte si rozdíl v délce trojúhelníku:

Naše vlajka má své rozměry vždy v poměru **3:2**.

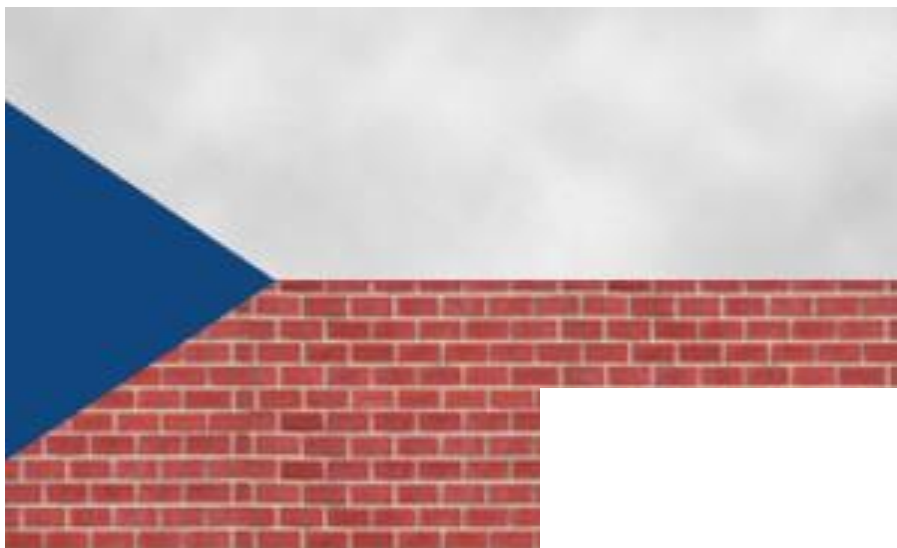
Barvy modrá, červená a bílá jsou typické barvy pro mnohé slovanské národy.

2. Víte, co v ustáleném zjednodušeném lidovém pojetí znázorňují barvy na naší vlajce? Spojte je:

Bílá	Bezmračná obloha
Červená	Čistota
Modrá	Krev prolitá vlastenci za svobodu vlasti

3. Víte, jak si vlajku ČR zapamatovat?

Ne každý si pamatuje, kde je červený a kde bílý pruh. Někdy se můžeme setkat s tím, že jsou barvy pruhů prohozené. Naší pomůckou je cihlová zeď a nad ní nebe.

Domalujte chybějící cihličky v naší zdi.

4. Víte, jak se správně a důstojně vlajka používá?

I věšení vlajky má svá pravidla. Česká vlajka je vždy na čestném místě vlevo při vyvěšení dvou vlajek. V případě většího počtu vlajek, má čestné místo uprostřed, je-li počet lichý, příp. je v prostřední dvojici vlevo při vyvěšení sudého počtu vlajek. Také je první zleva, případně i poslední v řadě, při vyvěšení většího počtu vlajek než je 5.

Správný způsob vyvěšování státních vlajek je v základní, vodorovné poloze.

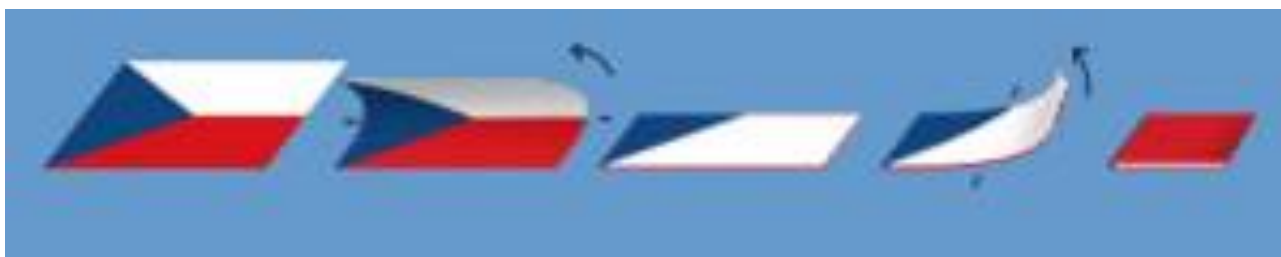
Nakreslete její správné vyvěšení:

5. Víte, jak poskládat českou státní vlajku?

Česká státní vlajka se skládá tak, že ji přehneme podél dlouhé strany – bílou částí na rudou. Pak vlajku přehneme podél kratší strany tak, aby bílá zůstala složená uvnitř. Má to svůj praktický význam, víte jaký?

.....

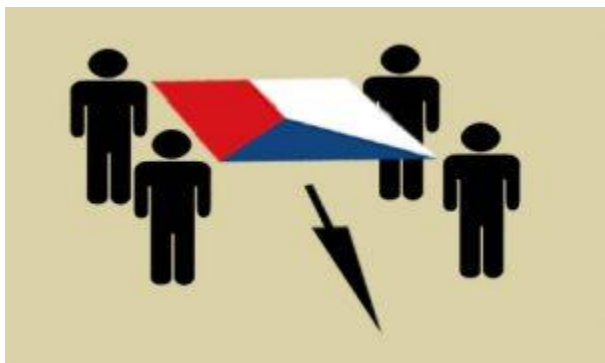

6. Víte, jak se vlajka nosí?

Přenášení české státní vlajky ke stožáru má svá pravidla:

Česká státní vlajka se přenáší (nese) ke stožáru vodorovně rozprostřená (rovnoběžně se zemí) modrým klínem vpřed ve směru chůze. Drží se ve výši ramen na všech čtyřech rozích rukou blíže k vlajce (v případě nutnosti uprostřed delších stran – záleží na její délce). Vlajku nosí 4 nebo 6 lidí. Pokud ji nesou 4 lidé, drží ji v rozích, pokud 6, tak i v polovině delší strany.

Vlajku nejdříve připevníme modro-bílým cípem, poté modro-červeným cípem, ostatní osoby vlajku přidržují, aby se nedotkla země.

Vlajka se při manipulaci nesmí dotknout země!

Státní vlajka nesmí být používána v poškozeném nebo znečištěném stavu.

Co se s ní dělá s vlajkou, když je znečištěná?

.....

Když je vlajka poškozená, jak se zlikviduje?

.....

Co se děje s památkovými exempláři vlajek? Kam se ukládají?

.....

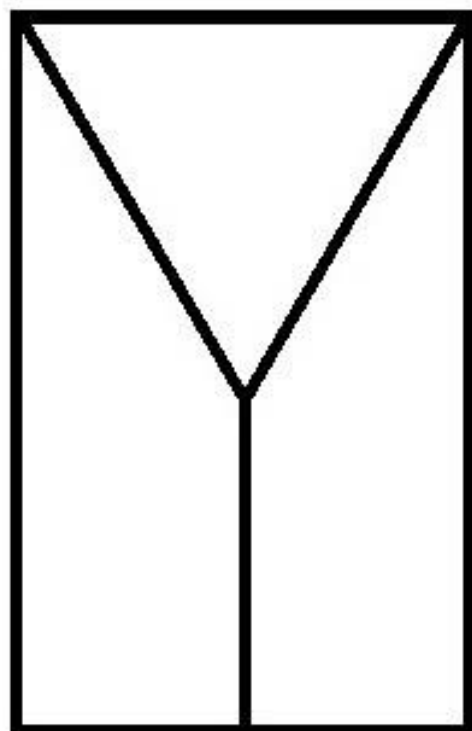
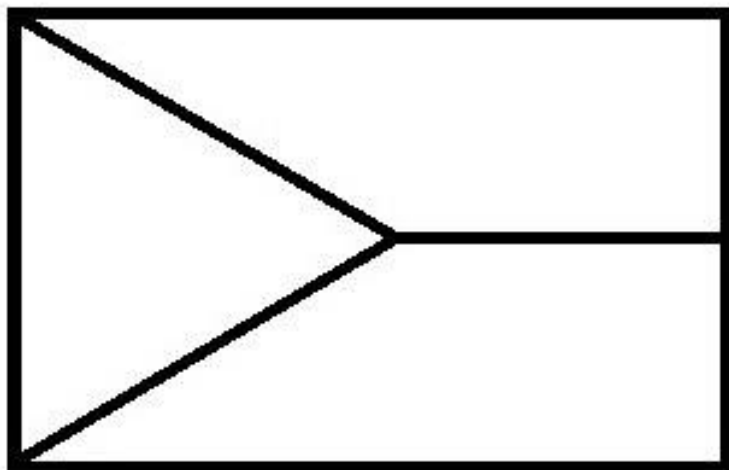
7. Znáte název pomocné historické vědy, která se zabývá historií a symbolikou vlajek, praporů a standart a pravidly navrhování nových státních vlajek?

Její název najdete v přesmyčce:

XOVEILELOGI

Název dostala tato věda koncem 50. let 20. století, kdy vznikl z latinského slova vexillum jako zdrobněliny od slova *velum* (plachta), který sloužil k označení kusu látky upevněné na krátké tyči a zavěšené na žerdi za speciálním účelem, tedy vlajky.

8. Vymalujte si naši státní vlajku, dle správného umístění barev.

Věříme, že jste se dozvěděli pár zajímavostí o naší vlajce a víte, jak jí správně používat.

*Místo konání:
Historická výstavní
budova*

Slezské
zemské
muzeum

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/>